

KARTA PRAW I OBOWIĄZKÓW PACJENTA

podstawowe unormowania prawne wynikające z ustawy zasadniczej - *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483)*, określone w:

- ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1318),
- ustawie z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 160),
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938),
- ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1000),
- ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 123),
- ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodzie lekarza i lekarza dentystry (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 617),
- ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2245),
- ustawie z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2211),
- ustawie z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 168),
- ustawie z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarstwa i położnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 916),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1146).

DYREKTOR
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
im. Wojskowej Akademii Medycznej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
- Centralnego Szpitala Weteranów
dr n. med. Wiesław Chudziak

PRAWA PACJENTA

1. **Prawo do ochrony zdrowia** (art. 68 ust. 1 Konstytucji RP).
2. **Prawo do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej** finansowanej ze środków publicznych, na warunkach i w zakresie określonych w ustawie (art. 68 ust. 2 Konstytucji RP).
3. **Prawo do świadczeń zdrowotnych** odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej, a w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń - do korzystania z przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych procedury ustalającej kolejność dostępu do świadczeń (art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, art. 11 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, art. 21 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej).
4. **Prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych** ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia (art. 7 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 15 ustawy o działalności leczniczej).
5. **Prawo do niezwłocznego uzyskania świadczeń opieki zdrowotnej w stanie nagłym, bez wymaganego skierowania**, w niezbędnym zakresie również przez świadczeniodawcę, który nie zawarł umowy o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia (art. 19 ust. 1 i 2, art. 60 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
6. **Prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością** przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym (art. 8 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).
7. **Prawo przyjęcia do Szpitala**, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia, na podstawie skierowania lekarza, lekarza dentysty lub felczera, jeżeli cel leczenia nie może być osiągnięty przez leczenie ambulatoryjne, zgodnie z ustaloną w oparciu o kryteria medyczne listą oczekujących (art. 20-23 i 50 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
8. **Prawo do wyboru szpitala** spośród szpitali, które zawarły umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z narodowym Funduszem Zdrowia z zastrzeżeniami wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa (art. 30 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
9. **Prawo do wyboru świadczeniodawcy udzielającego ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych** spośród tych świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia z zastrzeżeniami wynikającymi

z obowiązujących przepisów prawa (art. 29 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

10. **Prawo do ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych** finansowanych ze środków publicznych udzielanych na podstawie skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (art. 57 ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
11. **Prawo do świadczeń rehabilitacji leczniczej** u świadczeniodawcy, który zawarł umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, na podstawie skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (art. 59 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).
12. **Prawo do rejestracji u świadczeniodawcy** w szczególności: osobiście, przez osoby trzecie i telefonicznie (§ 13 rozporządzenia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej).
13. **Prawo do informacji** udzielanej przez osobę wykonującą zawód medyczny, o swoim stanie zdrowia, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami (art. 9 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 31 ust. 1-3 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty).
14. **Prawo do uzyskania od lekarza informacji o realnej możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza** lub w podmiocie udzielającym świadczeń zdrowotnych, jeżeli lekarz odmówił udzielenia świadczenia (art. 10 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).
15. **Prawo do dostępu do informacji o prawach pacjenta** (art. 11 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 16 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej).
16. **Prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot leczniczy** na podstawie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z Narodowym Funduszem Zdrowia (art. 12 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).
17. **Prawo do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych** (art. 12 a ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).
18. **Prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny**, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, **informacji związanych z pacjentem**, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego (art. 13 i 14 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 40 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, art. 17 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, art. 29 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej).

19. **Prawo do wyrażenia zgody albo odmowy na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych**, po uzyskaniu odpowiedniej informacji (*art. 16 i 17 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 32 ust. 1 i 7 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry*).
20. **Prawo do wyrażenia w formie pisemnej zgody i sprzeciwu na zabieg operacyjny albo na zastosowanie metody leczenia lub diagnostyki stwarzającej podwyższone ryzyko dla pacjenta** po udzieleniu informacji o przebiegu i ryzyku zabiegu oraz dalszym rokowaniu (*art. 18 ust. 1 o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 34 ust. 1 i 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry*).
21. **Prawo do wyrażenia w formie pisemnej zgody** (a w przypadku niemożności wyrażenia zgody w powyższej formie, za równoważne uważa się wyrażenie zgody ustnie złożonej w obecności dwóch świadków) **na uczestnictwo w eksperymencie medycznym** po uprzednim uzyskaniu informacji o celach, sposobach i warunkach przeprowadzenia przedmiotowego eksperymentu, spodziewanych korzyściach leczniczych lub poznawczych, ryzyku oraz o możliwości odstąpienia od udziału w eksperymencie, w każdym jego stadium (*art. 24 i 25 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry*).
22. **Prawo do wyrażenia dobrowolnie świadomej zgody w formie pisemnej na uczestnictwo w badaniu klinicznym** (a w przypadku niemożności wyrażenia zgody w powyższej formie, za równoważne uważa się wyrażenie zgody ustnie złożonej w obecności, co najmniej dwóch świadków), po wcześniejszym przekazaniu informacji dotyczących istoty, znaczenia, skutków i ryzyka związanego z badaniem klinicznym (*art. 37b ust. 2 pkt 2, art. 37f ustawy Prawo farmaceutyczne*).
23. **Prawo do wyrażenia sprzeciwu na pobranie po śmierci komórek, tkanek i narządów** oraz cofnięcia tego sprzeciwu w każdym czasie (*art. 5 i 6 ustawy o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów*).
24. **Prawo do wyrażenia sprzeciwu na wykonanie sekcji zwłok** w Szpitalu z wyjątkami przewidzianymi w przepisach prawa (*art. 31 ustawy o działalności leczniczej*).
25. **Prawo wyrażenia sprzeciwu wobec opinii lub orzeczenia lekarskiego**, jeżeli opinia lub orzeczenie mają wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów odrębnych (*art. 31 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
26. **Prawo do dostępu do dokumentacji medycznej** dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych lub wskazania innej osoby, której dokumentacja ta może być udostępniana (*art. 23 ust. 1, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
27. **Prawo do ochrony danych zawartych w dokumentacji medycznej** (*art. 23 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).

28. **Prawo do wskazania osoby lub instytucji**, którą Szpital obowiązany jest niezwłocznie powiadomić w razie pogorszenia się stanu zdrowia pacjenta powodującego zagrożenia życia lub w razie śmierci pacjenta (*art. 28 ustawy o działalności leczniczej*).
29. **Prawo do umierania w spokoju i godności** (*art. 20 ust. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
30. **Prawo do intymności i poszanowania godności**, w szczególności w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych (*art. 20 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, art. 36 ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty*).
31. **Prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego** z osobami z zewnątrz oraz prawo do odmowy takiego kontaktu (*art. 33 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
32. **Prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej** sprawowanej przez osobę bliską lub inną osobę wskazaną przez pacjenta (*art. 34 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
33. **Prawo do opieki duszpasterskiej** (*art. 36 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
34. **Prawo do kontaktu pacjenta z duchownym** jego wyznania w sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia (*art. 37 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
35. **Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie Szpitala** (*art. 39 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
36. **Prawo do otrzymania od farmaceuty w przypadku nagłego zagrożenia zdrowia lub życia bez recepty lekarskiej produktu leczniczego** zastrzeżonego do wydawania na receptę w najmniejszym terapeutycznym opakowaniu z wyłączeniem środków odurzających, substancji psychotropowych i prekursorów grupy I-R (*art. 96 ust. 2 ustawy Prawo farmaceutyczne*).
37. **Prawo do złożenia skargi do Rzecznika Praw Pacjenta** (*art. 41 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).
38. **Prawo do złożenia skargi na lekarza i lekarza dentystę** do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie lekarskiej w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej oraz za naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu lekarza (*art. 53 ustawy o izbach lekarskich*).
39. **Prawo do złożenia skargi na pielęgniarkę** do rzecznika odpowiedzialności zawodowej przy właściwej izbie pielęgniarek i położnych w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej (*art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych*).
40. **Prawo do złożenia skargi na diagnostę laboratoryjnego** do rzecznika dyscyplinarnego w Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych w przypadku podejrzenia postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej lub przepisami dotyczącymi wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej (*art. 56 ust. 1 ustawy o diagnostyce laboratoryjnej*).

41. **Prawo do wniesienia roszczeń do wojewódzkiej komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych** z siedzibą przy właściwym urzędzie wojewódzkim (*art. 67b i 67e ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*).

42. **Pacjent na prawo składać skargi i wnioski w:**

jednostce udzielającej świadczeń w formie pisemnej:

- osobiście w Kancelarii Ogólnej Szpitala,
- przesyłane na adres Szpitala: Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej - Centralny Szpital Weteranów, ul. Żeromskiego 113, 90-549 Łódź,
- przesyłane za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: skargi@skwam.lodz.pl

lub ustnie do protokołu:

- w Sekretariacie Dyrektora Szpitala oraz zastępców Dyrektora w poszczególnych lokalizacjach co najmniej raz w tygodniu w wyznaczonych godzinach (informacja o dniach i godzinach przyjęć wywieszona jest w widocznym miejscu w budynku Dyrekcji Szpitala w każdej lokalizacji oraz dostępna na stronie internetowej Szpitala pod adresem: www.usk.umed.lodz.pl).
- u Pełnomocnika Dyrektora ds. praw pacjentów (tel. 042 63 93 713, ul. Żeromskiego 113) w poniższych terminach:
wtorki 9.00 – 12.00,
środy 12.00 – 15.00.

jednostkach zewnętrznych:

- **Dział Obsługi Świadczeniobiorców ŁOW NFZ w Łodzi**
ul. Kopcińskiego 56, parter – sala obsługi
90-032 Łódź
poniedziałek, środa, czwartek, piątek w godz. 8 - 16;
wtorek w godz. 8 - 17
tel. 801 090 018; 194 88;
42 194 88 (dla pacjentów spoza Łodzi);
42 292 05 01 (dla dzwoniących z telefonów komórkowych)
- **Rzecznik Praw Pacjenta**
Biuro Rzecznika Praw Pacjenta
ul. Młynarska 46

01-171 Warszawa

Sekretariat:

tel. 22 532 82 50 / fax.: 22 532 82 30

e-mail: kancelaria@rpp.gov.pl

Przyjęcia interesantów w Biurze: pon. - pt. w godz. 9.00-15.00

Ogólnopolska bezpłatna infolinia (czynna pn.- pt. w godz. 8.00-20.00):

tel. 800 190 590 (z telefonów stacjonarnych i komórkowych)

- **Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej przy Okręgowej Izbie Lekarskiej**
Kancelaria Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej
i Okręgowego Sądu Lekarskiego
ul. Czerwona 3
93-005 Łódź
II piętro, pok. 12 i 13
Centrala: 42 682 11 62 lub 682 11 74
- **Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej przy Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych**
ul. Emilii Plater 34
91-762 Łódź
II i IV poniedziałek miesiąca 15:00-17:00
tel. 42 633 23 94
- **Urząd Ochrony Danych Osobowych**
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa
tel. 22 531 03 00
- **Wojewódzka Komisja ds. Spraw Orzekania o Zdarzeniach Medycznych w Łodzi**
ul. Piotrkowska 104
90-926 Łódź
tel. 42 664 13 46
e-mail: kozmlodz.uw.gov.pl

OBOWIĄZKI PACJENTA

1. Pacjent ma obowiązek przestrzegania zasad obowiązujących w Szpitalu.
2. Pacjent ma obowiązek stosować się do wskazówek i zaleceń lekarzy, pielęgniarek i innego personelu medycznego.
3. Pacjent ma obowiązek:
 - 1) stosować się do zalecanej diety;
 - 2) odnosić się życzliwie i kulturalnie do innych pacjentów i personelu Szpitala;
 - 3) przebywać w wyznaczonych salach w porach obchodów lekarskich, zabiegów leczniczo-pielęgnacyjnych i w czasie wydawania posiłków;
 - 4) przestrzegać ciszy nocnej w godzinach od 22.00 do 6.00;
 - 5) w porze ciszy nocnej przebywać na oddziale;
 - 6) każdorazowo zgłaszać pielęgniarce zamiar opuszczenia kliniki (np. w celu dokonania zakupów w bufecie szpitalnym);
 - 7) przestrzegać zakazu samodzielnego korzystania z dźwigów szpitalnych przeznaczonych do użytku służbowego;
 - 8) stosować się do przepisów o bezpieczeństwie, higienie i zagrożeniu pożarowym;
 - 9) przestrzegać zakazu manipulowania przy aparaturze i urządzeniach medycznych, elektrycznych, wentylacyjnych i grzewczych;
 - 10) szanować mienie Szpitala (w przypadku jego zniszczenia pacjent jest obowiązany pokryć straty poniesione przez Szpital);
 - 11) utrzymywać ład i porządek w miejscu pobytu;
 - 12) przestrzegać zasad higieny osobistej;
 - 13) przestrzegać zakazu obrotu, posiadania i używania narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych i innych podobnie działających, wnoszenia i spożywania napojów alkoholowych oraz palenia wyrobów tytoniowych. Zakaz nie dotyczy leków narkotycznych zaordynowanych przez lekarza.
4. Dyrektor Szpitala na wniosek właściwego lekarza prowadzącego może podjąć decyzję o dyscyplinarnym wypisaniu ze Szpitala, w przypadku rażącego naruszenia przez Pacjenta Regulaminu Organizacyjnego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Wojskowej Akademii Medycznej – Centralnego Szpitala Weteranów w Łodzi.
5. Korzystanie przez pacjentów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych powinno się odbywać w sposób nie stwarzający uciążliwości dla innych pacjentów i poza godzinami ciszy nocnej. Ze względu na obecność aparatury medycznej i możliwość powstawania zakłóceń w jej funkcjonowaniu Dyrektor Szpitala może określić strefy i pomieszczenia, w których obowiązuje całkowity zakaz korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.

6. Pacjent przyjęty do Szpitala nie może używać innych leków niż te zaordynowane przez lekarza leczącego w Szpitalu.
7. Pacjent ma obowiązek poinformować lekarza prowadzącego o stale przyjmowanych lekach nie związanych z jednostką chorobową, która jest przyczyną hospitalizacji. W przypadku, gdy pacjent posiada własne leki, obowiązany jest, po konsultacji z lekarzem, do przekazania ich pielęgniarce. Przy wypisie leki są oddawane właścicielowi.
8. Pacjent jest obowiązany udzielać w trakcie wywiadu lekarskiego lub pielęgniarckiego pełnej i prawdziwej informacji o swoim stanie zdrowia. Szpital nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikłe z zatajenia bądź udzielania nieprawdziwej informacji, co do istotnych spraw dotyczących zdrowia pacjenta.
9. Pacjent jest obowiązany przechowywać produkty łatwo psujące się w lodówce znajdującej się w Klinice.
10. Pacjent ponosi odpowiedzialność za rzeczy wartościowe, garderobę, pieniądze i dokumenty, których nie przekazał do depozytu.

DYREKTOR
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
im. Wojskowej Akademii Medycznej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
-Centralnego Szpitala Weteranów
dr n. med. Wiesław Chudzik